

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Finlandiya Cumhuriyeti Hükümeti
Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki
ve Korunmasına İlişkin Anlaşma

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Finlandiya Cumhuriyeti Hükümeti bundan sonra Akit Taraflar olarak anılacaklardır;

Ekonomik, endüstriyel ve teknolojik alanlarda karşılıklı ilişkileri uzun vadeli olarak arttırmak ve güçlendirmek ve özellikle bir Akit Tarafın vatandaşları ve şirketlerinin diğer Akit Tarafın ülkesindeki yatırımları için daha elverişli koşullar yaratmak arzusuyla;

Her iki Devletteki ekonomik faaliyetleri arttırmak ve her iki Devletin yatırımcılarının yatırımlarını korumak amacıyla sermaye akışını teşvik etme konusundaki karşılıklı arzunun varlığını kabul ederek;

Aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır:

MADDE I

Tanımlar

(1) İşbu Anlaşmanın amaçları bakımından:

(a) "yatırımcı" terimi:

(i) bir Akit Tarafın, yürürlükteki hukukuna göre, vatandaşı sayılan gerçek kişiyi;

(ii) merkezi Akit Taraflardan birinin ülkesinde bulunan ya da üçüncü bir ülkede bulunmakla birlikte, diğer Akit Taraf yatırımcısının etkin çoğunluğuna sahip olduğu herhangi bir tüzel kişiyi ifade eder. Bununla birlikte sadece akdi ilişkiler tek başına, etkin bir çoğunluğun varlığı anlamına gelmez.

(b) "yatırım" terimi, her türlü mal varlığını ve sınırlayıcı olmamakla birlikte, özellikle aşağıdakileri kapsar:

(i) taşınır ve taşınmaz mallar ile ipotek, ihtiyati haciz ve rehin gibi diğer mülkiyet haklarını;

(ii) hisseler veya katılımın diğer şekilleri;

(iii) para alacağı veya ekonomik değer taşıyan ve bir yatırımla ilgili olan ifa hakkı;

(iv) telif hakları, patentler, ticari markalar, işletme adları, endüstriyel tasarımlar, ticari sırlar, teknik prosesler, know-how ve peştemaliyeye ilişkin haklar dahil olmak üzere fikri ve sınai mülkiyet hakları;

(v) doğal kaynakları araştırma, çıkarma, işleme veya kullanma imtiyazları da dahil olmak üzere kanunen veya sözleşme ile tanınan imtiyazlar.

(c) "hasılatlar" terimi, bir yatırımdan elde edilen değer anlamına gelir ve sınırlayıcı olmamakla birlikte özellikle kâr, faiz, sermaye kazançları, temettü, royalti veya ücretleri kapsar;

(d) "vatandaşlar" terimi, Türkiye ve Finlandiya açısından, her bir ülkenin kanunlarına göre vatandaşı sayılan gerçek kişileri ifade eder;

(e) "ülke" tanımı, Türkiye ve Finlandiya açısından, sırasıyla, Türkiye Cumhuriyetini ve Finlandiya Cumhuriyetini oluşturan ülkeyi ifade eder;

(f) "sahip olunan veya kontrol edilen" terimi, nerede kurulu olduklarına bakılmaksızın şube veya fiyaller aracılığıyla uygulanan kontrol veya sahipliği de kapsamak üzere doğrudan veya dolaylı sahipliği veya sahipliği ya da kontrolü ifade eder.

(2) İşbu Anlaşma kapsamındaki bir yatırımla ilgili, bir finansal kiralama sözleşmesi çerçevesinde, kiracının tasarrufunda bulunup, Akit Taraflardan birinin kendi kanun ve nizamlarına göre, o ülkede bulunan yatırım malları, bir yatırımdan daha az elverişli olmayan bir muamele görecektir.

MADDE II

Anlaşmanın Uygulanabilirliği

(1) Akit Taraflardan her biri, kendi ülkesinin kanun ve nizamlarının verdiği yetki çerçevesinde, diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımlarını kabul edecektir.

(2) İşbu Anlaşma, bir Akit Taraf yatırımcılarının diğer Akit Tarafın ülkesinde, yatırımın yapıldığı zamanda ev sahibi ülkenin yürürlükte bulunan kanun ve nizamlarına uygun olarak yapılmış ve yatırımcı tarafından sahip olunan veya kontrol edilen yatırımlara uygulanacaktır.

Merkezi üçüncü bir ülkede bulunan Akit Taraflardan birinin yatırımcısı, söz konusu üçüncü ülke ile yatırımın yapıldığı Akit Taraf arasında yatırımların korunması ve teşvikine ilişkin bir anlaşma yapılmışsa, işbu Anlaşmanın korunması altında olmayacaktır.

Yatırımcının merkezinin bulunduğu üçüncü ülke ile ilgili Akit Taraf arasında yatırımların korunması ve teşvikine ilişkin bir anlaşmanın olmaması halinde işbu Anlaşma uygulanacaktır.

(3) İşbu Anlaşma, Akit Taraflardan birinin yatırımcılarının, diğer Akit Tarafın ülkesinde, Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce yapmış oldukları yatırımlara da uygulanacaktır.

MADDE III

Yatırımların Korunması

Her bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımlarına adil ve eşit muamele uygulanmasını temin edecek ve sözkonusu yatırımların işletilmesi, idaresi, idamesi, kullanılması, faydalanılması, satışı veya tasfiyesini haksız veya ayrımcı tedbirlerle engellemeyecektir.

MADDE IV

En Ziyade Müsaadeye Mazhar Millet Hükümleri

(1) Her bir Akit Taraf diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımlarına, hiçbir durumda herhangi bir üçüncü Devletin yatırımcılarının yatırımlarına sağlanandan daha az elverişli olmayacak şekilde tam güvenlik ve koruma sağlayacaktır. Her bir Akit Taraf yatırımlarla ilgili olarak üstlenmiş olabileceği her türlü yükümlülüğe riayet edecektir.

(2) Akit Taraflardan birinin yatırımcılarına, diğer Akit Tarafın ülkesinde bulunan yatırımlarının savaş, silahlı çatışma, isyan, veya benzer olaylar nedeniyle zarar görmeleri halinde; o ülke tarafından, bu tür zararlarla ilişkin olarak herhangi bir üçüncü Devletin yatırımcılarına uygulanan muameleden daha az elverişli olmayan bir muamele uygulanacaktır.

MADDE V

İstisnalar

(1) İşbu Anlaşma hükümleri bir Akit tarafın;

a) mevcut veya ileride kurulacak gümrük birlikleri, ekonomik birlikler veya benzer kurumlar yahut bu tür birlik veya kurumları oluşturmaya yönelik geçici anlaşmalardan veya

b) tamamen veya kısmen vergilendirmeye ilgili, karşılıklılık esasına dayanan herhangi bir uluslararası anlaşma veya düzenlemeden kaynaklanan herhangi bir muamele, öncelik veya ayrıcalığın sağladığı avantajı diğer Akit Tarafın yatırımcılarına da uygulamak zorunda olduğu şeklinde yorumlanmayacaktır.

MADDE VI

Geriye İade ve Transferler

(1) Akit Taraflardan her biri, ilgili kanun ve nizamlarının izin verdiği ölçüde ve bu kanun ve nizamla uygun şekilde gecikmesiz olarak, herhangi bir konvertibl para birimi üzerinden, özellikle aşağıdakilerin transferine izin verecektir:

a) net kar, temettü, royalti, teknik yardım ve diğer teknik ücretler, faiz ve diğer Akit Taraf yatırımcılarının yatırımlarından elde edilen diğer hasılatlar;

b) diğer Akit Taraf yatırımcılarının herhangi bir yatırımının tümüyle veya kısmi satışı ya da tasfiyesinden sağlanan kazançlar;

c) bir yatırımla ilgili kredilerin geri ödemesinde kullanılan fonlar ve

d) ülkesinde, bir yatırımla ilgili olarak çalışmasına izin verilmiş olan diğer Akit Tarafın veya üçüncü bir ülke vatandaşlarının net kazançları.

(2) Bu maddede sözü edilen herhangi bir transfer, transferin yapıldığı gün geçerli olan resmi kur üzerinden yapılacaktır.

(3) İşbu Anlaşmanın amaçları gereğince transferlerle ilgili olarak kullanılan "gecikme olmaksızın" ifadesi bu tür transferlerin olağan ticari muamele usulüne göre mümkün olduğunca çabuk gerçekleştirileceği anlamına gelmektedir.

MADDE VII

Kamulaştırma

(1) Akit Taraflardan hiç biri, diğer Akit Taraf yatırımcılarının yatırımlarını; kanunen izlenmesi gereken yöntemle uygun olarak, kamu yararına ve ayrımcı olmayacak biçimde yapılmadıkça ve anında, yeterli ve etkin tazminat ödenmedikçe; doğrudan ya da dolaylı olarak kamulaştırma, devletleştirme veya kamulaştırma ya da devletleştirmeye benzer etkisi olan işlemlere tabi tutmayacaktır.

(2) İşbu maddenin 1. paragrafında anılan tazminat, yatırımlarını; kamulaştırma, devletleştirme ya da kamulaştırma veya devletleştirmeye benzer etkisi olan herhangi bir işlemin kamuoyuna duyurulduğu ya da bu işlemin gerçekleştirildiği – hangisi daha önce ise- tarihteki hasılatlar (gelecekteki hasılatlar hariç) da dikkate alınarak belirlenecek normal piyasa değerini, gerçekleşmesi beklenen elkoyma işleminin neden olabileceği değer eksilmesi yapılmaksızın, temsil edecektir. Böyle bir tazminat gecikmeksizin ödenecek ve ödeme tarihine kadar geçecek sürenin uzunluğu dikkate alınarak, uygun bir faiz uygulanacaktır. Bu tazminat, etkin bir şekilde gerçekleştirilecek, serbestçe transfer edilebilir olacak ve ilgili vatandaş ve şirketi, kamulaştırma, devletleştirme veya kamulaştırma veya devletleştirmeye benzer etkisi olan diğer işlemlerin gerçekleştiği tarihin hemen akabinde ödeme yapılması halinde bulunacakları durumdan daha az elverişli duruma düşürmeyecektir.

MADDE VIII

Bir Akit Taraf ve Bir Yatırımcı Arasındaki Uyuşmazlıklar

(1) Bir Akit Tarafın yatırımcısının, diğer Akit Tarafın ülkesinde bulunan yatırımı ile ilgili olarak sözkonusu yatırımcı ile diğer Akit Taraf arasında çıkan ve yazılı bildirim tarihinden itibaren altı ay içinde dostça çözümlenememiş olan herhangi bir yasal uyuşmazlık, uyuşmazlığa taraf olanlardan birinin talebi üzerine, 18 Mart 1965’de Washington D.C.’de imzaya açılan Devletler ile Diğer Devletlerin Vatandaşları Arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Sözleşmesi’nin uygulanabilir hükümlerini dikkate alan Uluslar arası Yatırım Uyuşmazlıkları Çözüm merkezine (bundan sonra "Merkez" olarak anılacaktır), sulh veya tahkim yollarından biri ile çözümlenmesi için sunulabilir; şu şartla ki, uyuşmazlığa taraf olan yatırımcının uyuşmazlığı Akit Tarafın yetkili yargı mercilerine götürmemiş olması gerekir. Sulh ya da tahkim yollarından hangisinin daha elverişli olduğu konusunda anlaşmazlığın ortaya çıkması halinde, yatırımcı seçme hakkına sahip olacaktır.

Eğer uyuşmazlığa taraf olan yatırımcı, uyuşmazlığı Akit Tarafın adli mahkemesine götürmeyi seçerse, uyuşmazlığın 1965 tarihli Washington Konvansiyon’unda öngörülen usule göre Merkeze sunulmasından önce nihai karar için bir yıllık bir dönemin geçmesi gerekir.

(2) Bir Akit Tarafın ülkesinde yürürlükte bulunan mevzuata göre kurulmuş olan ve böyle bir uyuşmazlığın ortaya çıkmasından önce, hisselerinin çoğunluğu diğer Akit Tarafın vatandaşları ve şirketleri tarafından sahip olunan bir şirket, Konvansiyon Madde 25 (2) (b) paragrafı uyarınca ve Konvansiyonun amacına uygun olarak, diğer Akit Tarafın şirketi gibi muamele görecektir.

MADDE IX

Akit Taraflar Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

(1) Akit Taraflar arasındaki, işbu Anlaşmanın yorumu ve uygulanması ile ilgili uyuşmazlıklar, mümkün olduğu takdirde, doğrudan ve anlamlı görüşmelerle çözümlenecektir.

(2) Eğer Akit Taraflar arasındaki bir uyuşmazlık; altı ay içinde bu yolla çözümlenemezse, Akit Taraflardan birinin talebi üzerine bir tahkim heyetine sunulacaktır.

(3) Böyle bir tahkim heyeti her bir dava için aşağıdaki şekilde oluşturulacaktır. Tahkim talebinin alınmasından itibaren iki ay içinde, her bir Akit taraf, heyetin bir üyesini tayin edecektir. Daha sonra bu iki üye; iki Akit Tarafın onayıyla Heyet Başkanı olarak tayin edilecek olan üçüncü bir ülkenin vatandaşını seçeceklerdir. Başkan, diğer iki üyenin atandığı tarihten itibaren iki ay içinde atanacaktır.

(4) Eğer bu Maddenin üçüncü paragrafında belirlenen süreler içerisinde gerekli tayinler yapılmamışsa, her bir Akit Taraf, diğer herhangi bir anlaşmanın olmaması halinde, Uluslararası Adalet Divanı Başkanını gerekli herhangi bir tayini yapmaya davet edebilir. Eğer Başkan Akit Taraflardan birinin vatandaşı ise veya başka bir şekilde sözkonusu işlevi yerine getirmekten alıkonulursa, Başkan Yardımcısı gerekli tayinleri yapmaya davet edilecektir, Başkan yardımcısı da Akit Taraflardan birinin vatandaşı ise veya o da sözkonusu işlevi yerine getirmekten alıkonulursa, Uluslararası Adalet Divanı’nın Akit Taraflardan birinin vatandaşı olmayan ve kıdemce bir sonra gelen üyesi, gerekli tayinleri yapmaya davet edilecektir.

(5) Tahkim heyeti oy çokluğu ile kararlarını alacaktır. Böyle bir karar her iki Akit Taraf için de bağlayıcı olacaktır. Her bir Akit Taraf heyetteki kendi üyesinin ve tahkim prosedüründe temsilinin masraflarını karşılayacaktır; Heyet Başkanının masrafları ve kalan masraflar Akit Taraflarca eşit olarak paylaşılacaktır. Bununla beraber, tahkim heyeti re'sen masrafların daha yüksek bir bölümünün iki Akit Taraftan biri tarafından ödenmesine re'sen karar verebilir ve bu karar her iki Akit Taraf için de bağlayıcı olacaktır. Tahkim heyeti kendi usulünü belirleyecektir.

MADDE X

Halefiyet

Eğer bir Akit Taraf veya organlarından biri veya onun yönetimi altında faaliyet gösteren bir tüzel kişi, yatırımcılarından herhangi birine, diğer Akit Tarafın ülkesindeki bir yatırımla ilgili olarak tanımış olduğu bir garanti altında, bir ödeme yaparsa, diğer Akit Taraf, böyle bir yatırımcının herhangi bir hakkının ya da mülkiyet hakkının ilk Akit Tarafa veya organına ya da yönetimi altında faaliyet gösteren tüzel kişiye transferini ve ilk Akit Tarafın veya organının yahut yönetimi altında faaliyet gösteren bir tüzel kişinin halefiyetini kabul edecektir.

Ödemeyi yapan Akit Taraf veya organı ya da yönetimi altında faaliyet gösteren tüzel kişi, yatırımcının sahip olduğu haklar dışında herhangi bir hakka sahip olmayacaktır.

MADDE XI

Ulusal veya Uluslararası Hukuk

İşbu Anlaşmada hiçbir şey, bir Akit Tarafın, diğer Akit Tarafın ülkesindeki yatırımcısına ulusal veya uluslararası hukuk çerçevesinde tanınan haklara veya yararlar hanel getirmeyecektir.

MADDE XII

Yürürlüğe Girme, Yürürlük Süresi ve Sona Erme

(1) İşbu Anlaşma, Akit Tarafların bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için anayasal şartların yerine getirilmiş olduğunu birbirlerine bildirdikleri tarihten otuz gün sonra yürürlüğe girecektir.

(2) İşbu Anlaşma onbeş yıllık bir dönem için yürürlükte kalacaktır. Bu sürenin sonunda Akit taraflardan herhangi birinin diğer Akit Tarafa, Anlaşma ile ilgili olarak vermiş olacağı yazılı bildirimden itibaren geçecek oniki ay sonuna kadar geçerliliğini koruyacaktır.

(3) İşbu Anlaşmanın fiilen sona ermesinden önce yapılmış olan yatırımlar bakımından, I – XI Maddeleri hükümleri sona erme tarihinden itibaren ek onbeş yıllık bir dönem için uluslar arası hukuk ilkelerinin bundan sonra uygulanmasına hanel gelmeksizin yürürlükte kalmaya devam edecektir.

Bu Anlaşma, kendi hükümetleri tarafından yetkilendirilmiş, aşağıda imzaları bulunan temsilciler tarafından, huzurlarında imzalanmıştır.

Türkçe, Fince ve İngilizce dillerinde, hepsi aynı derecede geçerli olmak üzere, Ankara'da, 13/5/1993 tarihinde akdedilmiştir. Yorumlamada uyumsuzluk halinde İngilizce metin esas alınacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti Adına

Finlandiya Cumhuriyeti
Hükümeti Adına